

Питання до практичних занять

Практичне №1-2

1. Якою мовою ви послуговуєтесь у повсякденному житті?
2. Скільки осіб з-поміж ваших рідних і знайомих говорять українською?
3. Скількох ви знаєте осіб, що перейшли на українську за останні роки?
4. Скільки приблизно носіїв укр. мови у світі?
5. Скільки громадян України визнають укр. мову рідною?
6. Коли українській мові надано статусу державної?
7. Якими законами стверджено цей статус?
8. Який статус мають інші мови, представлені національними меншинами в Україні?
9. Чи завжди в період незалежності українська лишалася єдиною офіційною мовою?
10. Сформулюйте визначення «державної мови».

Практичне №3

1. Що таке національна мова?
2. Наведіть приклади національних мов і країн із національною мовою в статусі державної.
3. Якими документами визначається статус мов(и) у державі?
4. Які ви знаєте нац. меншини та меншинні мови на території України?
5. Чи мають мови меншин спеціальний статус, визначений українським законодавством?
6. Чи доцільно забезпечувати малим народам освіту їхньою рідною мовою?
7. Наскільки широкі мають бути мовні права національних меншин в Україні?
8. Як працює механізм покарання за порушення Закону про забезпечення функціонування української мови як державної?
9. Які функції виконує Уповноважений із захисту державної мови?
10. Хто має право звертатися до Уповноваженого щодо порушення мовного законодавства?

11. Яке покарання передбачено цим Законом?
12. Як здійснюється порядок накладання штрафів?
13. Чи відомі вам факти притягнення до відповідальності за порушення мовного закону?

Практичне №4

1. Що таке літературна мова? Які її основні ознаки?
2. У чому полягає наддіалектний характер української літературної мови?
3. У яких стилях мовлення функціонує українська літературна мова?
4. Дайте визначення мовної норми.
5. Чи допускає мовна норма варіантність?
6. У яких випадках слід неухильно дотримуватися мовної норми?
7. Назвіть рівні мовної норми.
8. Наведіть приклади порушення мовної норми на кожному рівні.

Практичне №5

1. Якими висловлюваннями й засобами можна забезпечити власний позитивний імідж у спілкуванні?
2. Які мовні звороти засвідчують високий рівень культури?
3. Які елементи навпаки є свідченням низької мовної культури?
4. Чи траплялося Вам зауважувати мовні помилки чи недосконалості в мовленні своїх учителів/викладачів?
5. Чи потрібно виправляти зауважені помилки співрозмовника?

Практичне №6-7

1. Із яких діалектних груп (наріч) складається українська мова?
2. У яких століттях основною писемною мовою була церковно-слов'янська?
3. Як називалась мова розмовно-канцелярська у Великому Князівстві Литовському (XIV – початок XVI ст.)?
4. Які мови функціонували на теренах Речі Посполитої (XVI-XVIII)?
5. Що таке проста мова? У який період вона побутувала?
6. У який період домінантною на території України була російська мова?
7. Коли і як сформувалася українська літературна мова?

8. Назвіть типові східноукраїнські та західноукраїнські риси.
9. Чому «Малоросійські повісті» Григорія Квітки-Основ'яненка надруковано рос. правописом 1887 р.?
10. Які події та процеси сприяли взаємодії та єднанню двох мовних варіантів?
11. Чи відчуються мовні відмінності представників сходу й заходу України сьогодні?

Практичне №8-9

1. Які обов'язкові зміни вносить орфографічна редакція 2019 р.?
2. Як за новим правописом слід писати *пів*?
3. Чому запроваджено написання *проект, проєктор, проєктувати, проєкція*?
4. Як за новим правописом слід писати іншомовні префікси?
5. Чому *Дікенс, але Маккейн*?
6. З якою метою до правописних норм, затверджених у 2019 р., внесено паралельні варіанти?
7. Назвіть нові правила, що зберігають варіантну норму.
8. Наскільки добре зацелюються нові правописні норми?
9. Як мовознавці трактують вживання фемінітивів?
10. У яких стилях прийнятно вдаватися до паралельних правописних норм, запроваджених останньою правописною редакцією,
11. Які обмеження накладено на факультативні варіанти?

Практичне №10-11

1. Якому стилю притаманні ці риси:
 - уживання емоційно-оцінної лексики;
 - уживання слів у переносному значенні, метафор і перифраз;
 - багатозначна образна лексика оцінної спрямованості;
 - широке використання суспільно-політичних та соціально-економічних термінів;
 - використання запозиченої лексики;
 - уживання діалектизмів, вульгаризмів, просторіч, жаргону, сленгу?
2. Назвіть основні стилі мовлення
3. Назвіть різновиди розмовного стилю.

4. Назвіть підстилі художнього стилю.
5. Які ви знаєте різновиди текстів епістолярного стилю?
6. Що спільного мають художній та епісторлярний стиль?
7. Як мовні особливості розмовного стилю?
8. Назвіть функції та призначення текстів офіційно-ділового стилю.
9. Якими мовними засобами вирізняються документи?
10. Назвіть підстилі та різновиди текстів офіційно-ділового стилю.
11. Що спільного мають тексти офіційно-ділового та наукового стилю?
12. Визначте підстиль, до якого належить кожен документ у переліку.

Практичне №12

1. Що таке маркована лексика?
2. Яким чином маркована лексика позначається в словниках?
3. Поясніть наведені словникові ремарки. Яка функція цих ремарок?
4. Наведіть приклади слів, що обмежуються такими ремарками.
5. Прочитайте словникові гасла. До яких типів словників вони належать?
6. Назвіть відомі вам різновиди словників?
7. Які функції словників?
8. У яких словниках можна з'ясувати походження слів?
9. Якими словниками вам доводиться користуватися?
10. Як часто і в яких справах ви звертаєтеся до словника?

Практичне №13-14

1. На які дві групи поділяється українська лексика з погляду походження?
2. Наведіть приклади власнеукраїнських слів.
3. Із яких європейських мов запозичувала слова українська мова?
4. Чи правда, що в літературній мові немає діалектизмів?
5. Що таке жаргонізм?
6. Які групи можна виокремити для обмеженої лексики?
7. Звідки беруться одиниці спеціальної лексики?
8. Яка відмінність між суржикізмом і вульгаризмом?
9. Які ознаки та функції церковнослов'янізмів у сучасних текстах,
10. З яких мов походять наведені запозичення?

11. Які одиниці називаються стилістично нейтральними та стилістично-забарвленими?
12. Що таке термін?
13. Що таке спеціальна лексика?
14. Наведіть приклади загальнонаукових та галузевих термінів,
15. Поясніть різницю між терміном, професіоналізмом і жаргонізмом,
16. Назвіть шляхи творення термінів.

Практичне №15-16

1. Які бувають різновиди реклами? У чому специфіка кожного типу?
2. Яке основне призначення оголошень і реклами?
3. Які цілі рекламних оголошень?
4. Які типові складники (компоненти) вирізняють рекламу?
5. Назвіть функції реклами (6)
6. Які мовні засоби використовуються в рекламних текстах?
7. Яких слід дотримуватися вимог у рекламному тексті?
8. Перегляньте рекламні вивіски, знайдіть і виправте помилки.
9. Проаналізуйте рекламні банери за такими параметрами:
 - тип реклами,
 - цільова аудиторія,
 - відповідність функціям,
 - застосовані мовні засоби,
 - влучність слогана
 - оригінальність логотипу.
10. Обґрунтуйте ефективність рекламних слоганів.